

Ngày 29 tháng 01

Tác Giả: Saigon Echo s u t m
Chúa Nhật, 29 Tháng 1 Năm 2012 00:00

1728 – Vở Beggar's Opera của John Gay được trình diễn lần đầu tiên tại nhà hát Inn Fields của Lincoln, Luân Đôn.

1802 - John Beckley là quynh thuyet vi n du tien cua Quoc Hoi.

1820 – Vua George III của Anh băng hà do điên loạn tại Windsor Castle. Trong nhiệm kỳ của ông, Anh quốc bắt đầu mất nhiều thuộc địa ở Bắc Mỹ, vì trận chiến tranh giành độc lập của Hoa Kỳ.

1843 - Sinh nhật William McKinley, Tổng Thống thứ 25 của Hoa Kỳ. Năm 1901, ông bị ám sát chết và Tổng Thống Theodore Roosevelt thay thế.

1845 – Tác phẩm “Con quỉ” của Edgar Allan Poe được phát hành lần đầu tiên trên tờ "New York Evening Mirror."

1848 – Giờ chuẩn Greenwich Mean Time (GMT) được Tổ Cách Lan nhìn nhận.

1850 - Henry Clay đưa ra một dự luật thoả hiệp trong Hội Viên và tình trạng nô lệ bao gồm việc chuyển nhượng California vào Liên Bang như là một tiểu bang tự do.

1856 - Nữ Hoàng Victoria đưa ra Huân chương “La croix de Victoria” để thưởng cho những người có công lớn với quốc gia hoặc can đảm bảo vệ tổ quốc.

1860 - Anton Pavlovich Chekhov (Антон Павлович Чехов), nhà văn Nga nổi tiếng thế giới, ông còn là một Bác Sĩ và hành nghề y trong suốt cuộc đời văn nghiệp của ông. Ông sinh ngày 29/1/1860. Chekhov được công nhận sáng tác của ông có thể chia làm 3 giai đoạn.

Ngày 29 tháng 01

Tác Giả: Saigon Echo s̄ u t̄ m
Chúa Nhật, 29 Tháng 1 Năm 2012 00:00

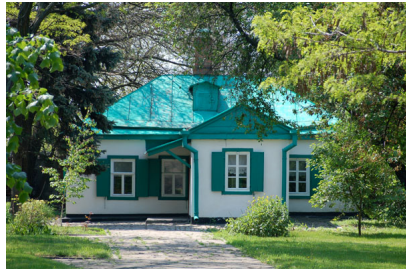

Giai đ̄o n̄ đ̄ u: ông vī t̄ nhī u truȳ n hài h̄ c̄ có n̄ i dung xã h̄ i sâu s̄ c, phê phán cái x̄ u xa c̄ a cū c s̄ ng nh̄ "Anh béo và anh ḡ y". "Con k̄ nh̄ng"...

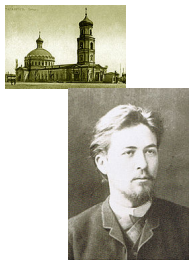
Giai đ̄o n̄ hai t̄ nh̄ ng năm 80, ông chuȳ n sang vī t̄ chuȳ n dài, truȳ n v̄ a, t̄ ng k̄ t nh̄ ng c̄ m nghĩ c̄ a ông v̄ đ̄ t̄ n̄ c̄ và nhân dân.

Giai đ̄o n̄ ba, nh̄ ng năm 90, ông vī t̄ m̄ t̄ lō t̄ truȳ n nḡ n bác b̄ thuȳ t̄ không dùng b̄ o l̄ c đ̄ ch̄ ng đ̄ u ác.

Truȳ n c̄ a Chekhov đ̄ n gī n v̄ k̄ t̄ c̄ u, n̄ i dung xã h̄ i sâu s̄ c, trau trū t, nḡ n ḡ n v̄ nḡ n. Ông m̄ t̄ ngày 15/7/1904.

Ngôi nhà n̄ i Chekhov chào đ̄ i

Nhà th̄ Chánh Toà Đ̄ c M̄ H̄ n̄ Chekhov năm̄ 29 tū i
Xác L̄n Tr̄ i, n̄ i Chekhov đ̄ c̄ ch̄ u
Phép R̄ a T̄ i ngày 10 tháng 02 năm 1860

Năm 1903 ông viết cuốn "Sân khấu của dân chúng" và nghiên cứu về kịch và đề tài cách mạng Pháp. Tiếp đó ông xuất bản bộ tiểu thuyết "Jean Christophe". Với tác phẩm này ông được trao giải Nobel năm 1915. Sau đó viết cuốn "Giã từ quá khứ", "Mười lăm năm đấu tranh" ông chủ trương không khoan nhượng chống chủ nghĩa phát xít, kẻ thù của văn hoá loài người. Ông còn có tác phẩm ca ngợi những nhà thơ, nhà văn lớn của nhân loại và viết tiểu sử danh nhân. Ông còn viết một số công trình nghiên cứu âm nhạc. Ông qua đời ngày 30/12/1944.

1886 – Ông Carl Benz xin bằng phát minh loại xe chạy bằng xăng, với tốc độ 15 km mỗi giờ. Ông đặt tên xe này là “Mercedes”.

1891 – Bà Liliuolani lên ngôi Nữ Hoàng Hawaii. Hai năm sau bà bị người Mỹ lật đổ.

1916- -Trong trận Thế chiến thứ nhất, Đức dùng máy bơm khí cầu có người lái “Zeppelin” thả 17 quả bom xuống vùng phía Đông của thành phố Paris (Pháp), gây thương vong cho 26 người.

1917 – Không quân của Đức Nhật thế chiến bắt đầu. Phi công Pháp, Georges Guynemer bắn rơi 30 máy bay Đức. Không lực Pháp có 52.000 máy bay.

1924 - R. Taylor được cấp bằng sáng chế chế máy quay kem hình chóp.

1927 – Ông Lewis Frederick Urry, người Canada, phát minh ra Piles Alkalines và Lithium. Ông có 50 bằng sáng chế liên quan đến Piles.

1940 – Công ty hạt giống W. Atlee Burpee trồng bày những cánh hoa có bông cánh đầu tiên từ cuốn từ điển lâm Hoa của thành phố New York.

1945- Quân đội Canada đánh bại toán quân xung kích của Đức và giải toả đầu cầu Kapelsche Veer, Đông Nam Rotterdam.

1949 – Thành phố The Newport News được uở thác nhở là chiở c tàu hở i quân đở u tiên có trang bở máy đở u hoà không khí tở i Virginia.

1956 – Chương trình "Bở ng cáo trở ng" bở t đở u trên đài CBS và đở c truyở n thanh trong 3 năm.

1958 - Paul Newman và Joanne Woodward thành hôn.

1958 - Charles Starkweather bở cở nh sát bở t giở tở i Wyoming.

1963 – Các thành viên đở u tiên cở a toà nhà kở niở m nhở ng ngở ở nở i tiở ng cở a Liên Đoàn Bóng Đá quở c gia (National Football League) đở c đở t tên ở Canton, OH.

– Anh Quở c tở chở i tham gia khở i Cở ng Đở ng Kinh Tở Châu Âu (European Economic Community).

1964 Vở n đở ng hở i Olympic Mùa Đông đở c tở chở c tở i Innsbruck, Áo quở c.

1966 – Dàn nhở c "Sweet Charity" khai mở c tở i rở p Palace tở o thành phố Nở u ở c. Dàn nhở c thở c hiở n 608 buở i trình diở n.

1979 – Bà Patricia Hearst bở kở t án 7 năm tù , vì tở i cở ở p ngân hàng có võ trang. Nhở ng bà đở c Tở ng Thở ng Jimmy Carter giở m án còn hai năm.

– Tở ng Thở ng Hoa Kở Carter chính thở c tiở p đón phó Thở Tở ng Trung Quở c Deng Xiaoping đở n Toà Bở ch ở c. Tiở p nở i chuyở n viở ng thăm nở y là viở c thành lở p các liên hở ngoở i giao.

Ngày 29 tháng 01

Tác Giả: Saigon Echo s̄ u t̄ m
Chúa Nhật, 29 Tháng 1 Năm 2012 00:00

1986- C̄ quan NASA thu nh̄ t nh̄ ng m̄ nh v̄ c̄ a Phi thuȳ n con thoi Challenger b̄ n̄ .

1987 – T̄ p chí "Physician's Weekly" công b̄ n̄ c̄ i trên khuôn m̄ t c̄ a b̄ c tranh Mona Lisa c̄ a Danh hō Leonardo DeVinci đ̄ c t̄ o nên do ch̄ ng lī t c̄ m̄ t, k̄ t qū c̄ a 1 dây th̄ n kinh phía sau tay b̄ s̄ ng.

1996 – T̄ ng Th̄ ng Pháp Jacques Chirac tuyên b̄ ch̄ c ch̄ n vī c k̄ t thúc th̄ nghī m h̄ t nhân.

- La Fenice, nhà hát k̄ ch 204 tū i, b̄ hō hō n. Arson b̄ tình nghi.

– Ông Lucien Bouchard ch̄ t̄ ch đ̄ ng "Québecquois" tuyên th̄ nh̄ m ch̄ c Th̄ T̄ ng c̄ a Quebec.

1997 – D̄ ch v̄ America Online đ̄ ng ý hoàn tr̄ tī n l̄ i cho nh̄ ng khách hàng b̄ thī t h̄ i theo l̄ i t̄ cáo c̄ a các v̄ kī n t̄ ng trên kh̄ p đ̄ t n̄ c. Các khách hàng không vào đ̄ c đ̄ ch v̄ n̄ y sau khi AOL đ̄ a ra m̄ c giá c̄ đ̄ nh là 19,95 M̄ Kim m̄ t tháng.

1998 – M̄ t qū bom n̄ t̄ i khoa n̄ o phá thai ở Birmingham, AL làm thī t m̄ ng m̄ t c̄ nh sát ra tr̄ c và m̄ t ý tá b̄ th̄ ng n̄ ng. Eric Rudolph b̄ cáo bū c v̄ v̄ n̄ bom này và 3 v̄ t̄ n công khác ở Atlanta.

1999 – Các ỹ viên công t̄ Paris tuyên b̄ k̄ t thúc cū c đ̄ u tra tai n̄ n gī t ch̄ t Công N̄ ng Diana c̄ a Anh.

1999 – H̄ vī n Hoa K̄ ḡ i trát toà cho Monica Lewinsky và 2 c̄ v̄ n c̄ a T̄ ng Th̄ ng yêu c̄ u b̄ ng ch̄ ng m̄ t đ̄ c quay video trong phiên toà bū c t̄ i.

Ngày 29 tháng 01

Tác Giả: Saigon Echo s̄ u t̄ m
Chúa Nhật, 29 Tháng 1 Năm 2012 00:00

2001 – T̄ i Indonesia, hàng ngàn sinh viên ph̄ n đ̄ i xông vào văn phòng qū c h̄ i yêu c̄ u

T̄ ng Th̄ ng Abdurrahman Wahid t̄ ch̄ c do ông dính líu vào v̄ tai tī ng tham nhũng. Wahid tuyên b̄ ông s̄ không t̄ ch̄ c.

2003 – Cô Athina Onassis, 18 tū i, cháu c̄ a nhà tài phī t Hy l̄ p, Aristote Onassis, (nḡ i đã thành hôn v̄ i bà Jackie Kennedy) là nḡ i giàu nh̄ t hành tinh n̄ y.

2008 – Ông Abou Laith Al-Libi, ph̄ tá c̄ a trùm kh̄ ng b̄ Osama Bin Ladin, b̄ trúng hō tī n M̄ , ch̄ t t̄ i Pakistan.

Vī t Nam

* Tháng giêng năm 1258, quân Mông C̄ do t̄ ng Nḡ t L̄ ng H̄ p Thai ch̄ huy t̄ Vân Nam (Trung Qū c) đánh xū ng n̄ c Đ̄ i Vī t. Vua Tr̄ n Thái Tông đã đem quân lên ch̄ n gī c ̄ Bình L̄ Nguyên, bên sông Cà L̄ . Nh̄ ng sau đó, quân ta rút lui đ̄ b̄ o toàn l̄ c l̄ ng tr̄ c th̄ m̄ nh ban đ̄ u c̄ a gī c.

Gī c đóng ̄ Thăng Long trong m̄ t toà thành tr̄ ng không, đã b̄ kh̄ n đ̄ n vì thī u l̄ ng th̄ c. Ngày 29/1/1258, vua Tr̄ n Thái Tông đã đem binh quȳ n nḡ c sông H̄ ng, tī n v̄ Thăng Long. Quân đ̄ ch b̄ đánh b̄ t kh̄ i kinh thành, theo đ̄ ng cũ, chúng ch̄ y v̄ Vân Nam. N̄ i quân ta l̄ p chī n công này là ̄ Đông B̄ Đ̄ u (phía trên c̄ u Long Biên ngày nay).

* Nhà th̄ **Tú X̄ ng** tên th̄ t là Tr̄ n T̄ X̄ ng, t̄ M̄ c Trai, hī u M̄ ng Tích, T̄ Th̄ nh. Tên b̄ m̄ đ̄ t cho lúc đ̄ u là Tr̄ n Duy Uyên. Ông sinh ngày 5 tháng 9 năm 1870 (t̄ c ngày 10 tháng 8 năm Canh Nḡ), ̄ làng V̄ Xuyên, huȳ n M̄ L̄ c, t̄ nh Nam Đ̄ nh (sau đ̄ i thành ph̄ Hàng

Nâu, hī n nay là ph̄ Minh Khai, ph̄ ng V̄ Xuyên, thành ph̄ Nam Đ̄ nh). Ông m̄ t ngày 29 tháng 1 năm 1907.

- M̄ i nḡ i th̄ ng ḡ i là Tú X̄ ng. Ph̄ n̄ n sáng tác c̄ a ông là th̄ nôm, vī t v̄ con nḡ i th̄ c, c̄ nh s̄ ng th̄ c, khá tiêu bī u c̄ a m̄ t xã h̄ i th̄ c dân, n̄ a phong kī n. Ngh̄ thū t trào phúng trong th̄ Tú X̄ ng r̄ t s̄ c s̄ o, ít có trong văn h̄ c n̄ c nhà. M̄ t s̄ các tác ph̄ m tiêu bī u c̄ a ông nh̄ :

- * 1 V̄ Xuyên thi văn t̄ p c̄ a S̄ Cū ng (t̄ c Lê D̄), Nam K̄ th̄ quán 1931 (sau có tái b̄ n), gī i thī u 174 tác ph̄ m ḡ m th̄ , phú, câu đ̄ i. Mà sau này các sách khác th̄ a h̄ ng k̄ t qū . Nh̄ ng chép nh̄ m tên ông là Tr̄ n K̄ X̄ ng.
- * 2 Trông giòng sông V̄ (Văn ch̄ ng và thân th̄ Tr̄ n T̄ X̄ ng) c̄ a Tr̄ n Thanh M̄ i; Tr̄ n Thanh Đ̄ ch 1935 n̄ th̄ nh̄ t̄ Hū sau tái b̄ n nhī u l̄ n.
- * 3 Tú X̄ ng thi t̄ p, do nhà sách Phúc Chí, 95 Hàng B̄ , Hà N̄ i 1950, gī i thī u 75 bài th̄ phú
- * 4 Thân th̄ và th̄ văn Tú X̄ ng c̄ a Vũ Đ̄ng Văn, Nhà xū t b̄ n Cây Thông, Hà N̄ i 1951. Đính chính tên nhà th̄ là Tr̄ n T̄ X̄ ng (không ph̄ i K̄) và gī i thī u 181 tác ph̄ m.

Ch̄ i tranh
Tr̄ng Nam-dinh, khōi Đ̄nh-D̄u (1897)
L̄u đ̄u Tú X̄ng đ̄i danh ông Tú đ̄i r̄i.